

Προσεγγίζοντας τον Εαυτόν μας και τον Συνάνθρωπό μας μέσα από τη Φιλανθρωπία

Του Πρωτοπρ. Σταύρου Κοφινά

Όταν πρόκειται να μιλήσω για το φιλανθρωπικό έργο της Εκκλησίας θλίβομαι πολύ. Ο πρώτος λόγος είναι επειδή, από την μία πλευρά, ελέγχομαι για την προσωπική μου απραξία, για την δική μου έλλειψη φιλανθρωπίας και, από την άλλη διακρίνω και τη δυσκολία όλων μας να διακονήσουμε με μια ουσιαστική έκφραση φιλανθρωπίας. Ο δεύτερος λόγος είναι ότι, όταν σκέπτομαι πώς έχει διαμορφωθεί η φιλανθρωπία στην Εκκλησία σήμερα, παρατηρώ ότι έχει παρανοηθεί η έννοια της φιλανθρωπίας και πως αυτή η παρανόηση έχει επηρεάσει την έκφραση της εκκλησιαστικής ζωής. Δυστυχώς, σήμερα έχουμε κατατάξει τη φιλανθρωπία σε ένα «έργο», μια υποχρεωτική πράξη, ένα χρέος απέναντι σε ένα άτομο ή μία κοινωνική ομάδα που έχει ορισμένες συγκεκριμένες δυσκολίες. Επικρατεί η αντίληψη ότι η διακονία προς τους αρρώστους και τα κοινωνικά προβλήματα αντιμετωπίζονται με μια τελετουργική πράξη ή ένα οικονομικό βοήθημα. Πράγματι, η οικονομική προσφορά είναι σημαντική σε σχέση με τη φιλανθρωπία, αλλά χρειάζεται να τονίσουμε ότι η οικονομική προσφορά δεν αποτελεί την αρχή και το τέλος της φιλανθρωπίας. Επίσης, δεν μπορούμε να αρνηθούμε ότι η λειτουργική ζωή είναι η ουσία της κάθε εκκλησιαστικής έκφρασης, αλλά και δεν μπορούμε να αρνηθούμε ότι, όταν αποκόπτεται η λειτουργική έκφραση από την διαπροσωπική της διάσταση, παύει να είναι μια ολοκληρωμένη εκκλησιαστική έκφραση ζωής.

Το γεγονός ότι έχουμε κατατάξει τη φιλανθρωπία σε ένα «έργο», μια υποχρεωτική πράξη και ένα χρέος, έχει δημιουργήσει ορισμένες καταστάσεις.

1) Το λεγόμενο «φιλανθρωπικό έργο» έχει γίνει ένα καταναλωτικό προϊόν που διαφημίζεται και χρησιμοποιείται σαν ένας τρόπος ανταγωνισμού για τους φορείς που το προωθούν. Πολλές φορές εμείς, που αποτελούμε την Εκκλησία, έχουμε την τάση να μπούμε σε ένα αυτοδικαιωτικό ανταγωνισμό με το κράτος και τις άλλες φιλανθρωπικές οργανώσεις, όπου ο καθένας προσπαθεί να αποδείξει ότι έχει το καλύτερο κοινωνικό πρόσωπο και ότι κάνει το καθήκον του καλύτερα απ' τους άλλους. Αυτός ο ανταγωνισμός έχει τη ρίζα του στη ματαιοδοξία. Όπου υπάρχει η αρρώστια της ματαιοδοξίας, μας λέει ο άγ. Ιωάννης ο Χρυσόστομος, δεν μπορεί να δοθεί αγάπη γιατί υπάρχει σκληρότητα.

2) Σαν συνέπεια αυτής της παρανόησης, η λειτουργική ζωή γίνεται ένα μέρος αυτού του αυτοδικαιωτικού ανταγωνισμού. Από τη μία πλευρά η λειτουργική έκφραση γίνεται ένας τρόπος αυτοεπιβεβαίωσης και ματαιοδοξίας και από την άλλη αποκτά δικανικές διαστάσεις.

3) Η πιο ουσιαστική συνέπεια του αυτοδικαιωτικού ανταγωνισμού είναι η αφαίρεση του ουσιαστικότερου στοιχείου της φιλανθρωπίας: της προσωπικής προσέγγισης που σχετίζεται με τον προσφέροντα και τον προσλαμβάνοντα. Ο άγ. Χρυσόστομος τονίζει την ανάγκη της διαπροσωπικής προσέγγισης λέγοντας ότι «δεν είναι ελεημοσύνη το να δίνεις χρήματα, αλλά το να δίνεις από συμπόνια»

Η έννοια της φιλανθρωπίας εστιάζεται ακριβώς στη δημιουργία του κόσμου και στην ενσάρκωση και θυσιαστική αγάπη του Χριστού. Η Παλαιά Διαθήκη μας λέει ότι το «μεγάλο έργο του Θεού» είναι η δημιουργία του κόσμου (Γεν.2,2). Το έργο ή τα έργα του Θεού είναι όλη η ζωή του Χριστού – όσα έκανε και είπε. Όταν ο λαός ρώτησε τον Ιησού «Τι πρέπει να κάνουμε δια να εργασθούμε τα έργα του Θεού;» ο Ιησούς αποκρίθηκε: «Τούτο είναι το έργο του Θεού, να πιστεύετε σ' Αυτόν που έστειλε Εκείνος» (Ιων. 6:28-29). Ξέροντας αυτό ο Αββάς Απολλώ, ξεκινώντας κάθε έργο που έκανε, έλεγε: «Πηγαίνω να εργασθώ με τον Χριστό σήμερα για τη σωτηρία της ψυχής μου – (η σωτηρία) είναι η ανταμοιβή που μας δίνει». Το έργο του Χριστού κορυφώνεται στη Σταύρωση και στη Ανάσταση. Ο Χριστός καλεί όλους που είναι κουρασμένοι και φορτωμένοι να μαθητεύσουν κοντά του και Αυτός που είναι πρᾶος και ταπεινός, διδάσκει με τη ζωή του ότι, μέσα από την πραότητα, την ταπείνωση και την αποδοχή της προσωπικής αδυναμίας, οι κουρασμένοι και φορτωμένοι θα βρουν ανάπαυση από τον πόνο και τη δυστυχία (Ματ. 11:28-29). Αυτό το κάλεσμα περικλείει μεγάλη χαρά αλλά και αρκετές δυσκολίες. Γνωρίζοντας τις δυσκολίες της προσφοράς και της αποδοχής, ο Χριστός δοκιμάζει αυτούς που έχουν αναλάβει την ευθύνη της διακονίας, ρωτώντας: «Μπορείτε να πιείτε το ποτήρι το οποίο εγώ θα πω; ή να βαπτισθείτε στο βάπτισμα στο οποίο εγώ θα βαπτισθώ;» (Ματ.20,22) Αυτή είναι η ερώτηση που θέτει σε όλους μας, που επιθυμούμε να συμμετάσχουμε στη φιλανθρωπία Του και να καθίσουμε στη Βασιλεία Του. Μετά την ερώτηση αυτή, μας οδηγεί στο Σταυρό για να μας δείξει ότι συμμετέχει στον πόνο μας. Απλώνει τα χέρια Του, δέχεται τον πόνο όλων και τον κάνει

δικό του. Απλώνει τα χέρια Του και καλεί όλη την ανθρωπότητα να συσταυρωθεί μαζί Του. «Καγώ εάν υψωθώ εκ της γης, πάντας ελκύσω προς εμαυτόν» (Ιω.12:32). Μας καλεί να νιώσει ο καθένας τον πόνο που βιώνει στον εαυτό του και τον πόνο που είναι γύρω του και έπειτα να γνωρίσουμε την θυσιαστική αγάπη που νιώθει Αυτός για όλο τον κόσμο. Θα κριθούμε στον βαθμό που αποδεχόμαστε ή απορρίπτουμε αυτό το κάλεσμα, στον βαθμό που αποδεχόμαστε ή απορρίπτουμε τη ζωή Του. «Νυν κρίσις εστί του κόσμου τούτου, νυν ο άρχων του κόσμου τούτου εκβληθήσεται έξω». Θα κριθούμε στον βαθμό που αποδεχόμαστε ή απορρίπτουμε τον πόνο που είναι μέσα μας και γύρω μας και που βιώνουμε τη δική Του αγάπη. Έτσι εμείς, ο λαός, πληγωμένοι από την έλλειψη αγάπης, και ο Ιησούς, πληγωμένος από τις συνέπειες της απορρίψεως, είμαστε κρεμασμένοι απάνω στο Σταυρό μαζί με τον Χριστό, μεταξύ ουρανού και γης, και κραυγάζουμε : «Θεέ μου Θεέ μου, γιατί με εγκατέλειπες;» Έτσι, δια του Σταυρού, ο Χριστός μας καθοδηγεί στην απραξία και στην απάθεια της βιοτικής μέριμνας. Στην συνέχεια, μας καλεί να αναστηθούμε μαζί του, οπότε η θλίψη του κόσμου τούτου μεταμορφώνεται σε χαρά και αγαλλίαση.

Η δυσκολία να δεχθεί κανείς αυτό το κάλεσμα και να βιώσει τη Φιλανθρωπία του Θεού είναι ότι, εφόσον τη δεχθεί, δεν μπορεί να αποφύγει τον προσωπικό του πόνο και αγωνία. Ο Χριστός ήξερε αυτήν τη δυσκολία. Την είχε βιώσει με αγωνία στη Γεσθημανή όπου «η ψυχή του εγένετο περίλυπος άχρι θανάτου. «Πάτερ μου, ει δυνατόν εστί, παρελθέτω απ' εμού το ποτήριον τούτο.» Αλλά η απόλυτη αγάπη Του νίκησε αυτήν τη δυσκολία και ηρέμησε την αγωνία Του: «πλην ουχ ως εγώ θέλω, άλλ' ως συ» (Ματ.26,39). Τα καταλυτικά λόγια του Χριστού μας διδάσκουν ότι η φιλανθρωπία δεν είναι μια καλή και ηρωική πράξη που κάνουμε με την ελπίδα της ανταμοιβής. Γι' αυτό απάντησε στους μαθητές: «Να καθίσετε εις τα δεξιά μου και εις τα αριστερά μου δεν έχω δικαίωμα να το δώσω, αλλά θα δοθεί εις εκείνους δια τους οποίους έχει ετοιμασθεί από τον Πατέρα μου» (Ματ.20,23). Όταν πράττουμε αγάπη, δεν μπορούμε να απαιτήσουμε απ' τον Θεό να κληρονομήσουμε τη Βασιλεία – Η κληρονομία της Βασιλείας είναι δώρο του Φιλανθρώπου Θεού. Πραγματική φιλανθρωπία και αγάπη δεν υπάρχει εάν δεν πηγάζει από την Όντως Αγάπη. Είναι μία συνέχεια της δικής Του φιλανθρωπίας που βιώνεται από τον κάθε πιστό. Να πιούμε το ποτήρι που ο Χριστός ήπιε είναι μια έκφραση ζωής με αυταπάρνηση, με απόλυτη εμπιστοσύνη και υπακοή στο θέλημα του Πατέρα ο οποίος φροντίζει για τα πάντα. Είναι το ποτήρι του Πατέρα, ο οποίος δεν περιμένει τίποτα από τον άνθρωπο που φροντίζει. Όταν περιμένουμε κάτι από τον άνθρωπο που φροντίζουμε είναι ένδειξη της φιλαυτίας μας και της ναρκισσιστικής μας ανάγκης για αυτοβεβαίωση.

Προϋποθέσεις για φιλανθρωπία

Όταν προσεγγίσουμε το ποτήρι που ήπιε ο Χριστός, το ποτήρι της φιλανθρωπίας του Πατέρα, θα προσεγγίσουμε τον εαυτόν μας, τον συνάνθρωπό μας και προπαντός, τον ίδιο τον Χριστό. Πώς όμως μπορούμε να πιούμε το ποτήρι που ήπιε ο Χριστός και ποιες προϋποθέσεις πρέπει να υπάρχουν; Με ποιο τρόπο θα το πιούμε; Ποιες δυσκολίες θα αντιμετωπίσουμε;

Η πρώτη προϋπόθεση είναι να μη χάσουμε την προοπτική του εαυτού μας και την αίσθηση της αμαρτωλότητάς μας. Όταν χάσουμε αυτή την προοπτική είμαστε ευάλωτοι να υποστούμε πολλά δεινά. Ο Άγιος Ισαάκ ο Σύρος μας το δείχνει αυτό σε ένα συγκλονιστικό δίδαγμα του:

«Αγάπησε τους φτωχούς για ν' αποκτήσης και συ δι' αυτών το έλεος. Μη πλησίασης τους φιλονείκους για να μη αναγκασθής να χάσης τη γαλήνη σου. Μη αηδιάζης από την δυσσομία των αρρώστων, και μάλιστα των πτωχών, διότι έχεις και συ σώμα. Μη επιπλήξης τους θλιμμένους στην καρδιά, για να μη μαστιγωθής με το ραβδί τους και ζητήσης παρηγορητάς, που δεν θα εύρης. Μη περιφρονήσης τους ακρωτηριασμένους, διότι στον Άδη όλοι θα βαδίσωμε ισότιμα. Αγάπησε τους αμαρτωλούς, μίσησε τα έργα τους, και μη τους καταφρονήσης για τα ελαττώματα τους, μη τυχόν και συ πειρασθείς με παρόμοια...Αυτόν τον τρόπο να ακολουθείς πάντοτε, το να είσαι δηλαδή ευπροσήγορος και επαινετικός προς όλους.» [Ισαάκ ο Σύρος: Λόγος Ε' 37-39]

Η δεύτερη προϋπόθεση για φιλανθρωπία είναι να μην αφήσουμε το ζήλο μας να γίνει εμπόδιο της αγάπης, ώστε η ελεημοσύνη μας να γίνει αφορμή για να επιπλήξουμε τον αδελφό μας εν ονόματι της δικαιοσύνης (Ισαάκ ο Σύρος) . Έτσι, εφόσον έχουμε μπροστά μας τις ελλείψεις μας και τις αμαρτίες μας, μπορούμε να καλλιεργήσουμε τη θλίψη που είναι απαραίτητη ώστε να έχουμε φιλανθρωπία.

Η τρίτη προϋπόθεση είναι να αφήσουμε χώρο στην καρδιά μας και στη ζωή μας για φιλανθρωπία. Ο πρώτος τρόπος να ανοίξουμε αυτόν το χώρο είναι να βιώσουμε την ησυχία και τη νύξη μέσα από την προσευχή, να

ελευθερωθούμε από τις βιοτικές μέριμνες που μας περιπλέκουν και να κενωθούμε από την ψεύτικη θεότητα που νιώθουμε και το υπερβολικό βάρος των παθών που μας απασχολεί. Έτσι αφήνουμε χώρο για να εδρεύσει η φιλανθρωπία του Θεού στην καρδιά μας και να γίνει βίωμά μας. Ο δεύτερος τρόπος είναι να αφήσουμε χρόνο για ελεημοσύνη. Είναι πιο εύκολο να βρούμε τον χρόνο να φροντίσουμε τις ανάγκες του ναού, παραδείγματος χάριν, παρά βρούμε τον χρόνο και το κουράγιο να καθίσουμε δίπλα σε κάποιον που πεθαίνει.

Ο τρόπος της Φιλανθρωπίας

Ποιος είναι ο τρόπος που μπορούμε να δείξουμε φιλανθρωπία; Ποιος είναι ο τρόπος που μπορούμε να πιούμε το ποτήρι που ο Χριστός ήπια; Ο κύριος τρόπος είναι η φιλοξενία. Η έννοια της φιλοξενίας δεν περιορίζεται στο να δεχθούμε κάποιον στο σπίτι μας (όσο σημαντικό και αν είναι αυτό) ή να στεγάσουμε κάποιον, αλλά περιλαμβάνει μια ευρύτερη αντίληψη – ότι δεχόμαστε τον αποξενωμένο και ξενιτεμένο αδελφό μας ως μέλος της Εκκλησίας. Φιλοξενία σημαίνει να δημιουργήσουμε έναν ελεύθερο χώρο και χρόνο μέσα μας και γύρω μας όπου ο άλλος μπορεί να υπάρξει. Δεν έχει σκοπό να αλλάξει τον άλλον, αλλά να αφήσει χώρο στον άλλο για να μπορεί να αλλάξει, ή μάλλον, να αφήσει τον Χριστό να τον αλλάξει. Δεν ολοκληρώνεται με τα δώρα που θα προσφέρουμε. Ο καλός ξενοδόχος πιστεύει ότι ο φιλοξενούμενος κρατά πολύτιμα δώρα και είναι πρόθυμος να τα προσφέρει. Ο απόστολος Πέτρος μας λέει να είμαστε φιλόξενοι μεταξύ μας ανάλογα με τα χαρίσματα που ο καθένας έλαβε, χρησιμοποιώντας αυτά με αμοιβαία αγάπη. Τα χαρίσματα αυτά είναι οι καρποί του Αγίου Πνεύματος που είναι αγάπη, χαρά, ειρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, αγαθοσύνη, πίστις, πραότητα, εγκράτεια (Γαλ. 5,22) και που εκφράζονται από τον καθένα με ένα μοναδικό και προσωπικό τρόπο. Έτσι η φιλοξενία είναι μια κίνηση όπου ο καθένας αποκαλύπτεται και επιβεβαιώνεται υπαρξιακά ως εικόνα Θεού. Χρειάζεται να δημιουργήσουμε ένα χώρο όπου ο άλλος δεν θα ακούσει τα διδάγματά μας, τις ιστορίες μας, τη θεολογία μας, και προπαντός τις παρατηρήσεις μας, αλλά ένα χώρο που ο ίδιος μπορεί να αναπαυθεί από τις έγνοιες του και τις απασχολήσεις του. «Οι άρρωστοι χρειάζονται μάλλον επιμέλεια, παρά επιτίμιο», λέει ο άγ. Ισαάκ, ώστε να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις να ακούσουν με προσοχή τη φωνή που είναι μέσα τους, και με αυτό τον τρόπο να ακούσουν τη φωνή του Θεού.

Όταν κάποιος βιώνει τη φιλανθρωπία μέσα από τη ζωή της ησυχίας, τότε όλη του η ύπαρξη εκφράζει ειρήνη και ιλαρότητα. Καρπός της ησυχαστικής ζωής είναι η δυνατότητα της ακοής. Ένα από τα ωραιότερα παραδείγματα που δείχνει αυτό είναι του Αββά Ιλαρίωνος, ο οποίος είχε καλλιεργήσει το χάρισμα της ακοής στην ασκητική του ζωή. Ήξερε να δίνει όλη του τη προσοχή και να ανοίξει την καρδιά του, να πάρει απάνω του όλες τις λύπες και αγωνίες και να τις κρατήσει, έτσι ώστε ο άλλος, όταν ερχόταν η ώρα να φύγει, ένιωθε ήρεμος, ανακουφισμένος και ελεύθερος. Οι αρετές του ήταν η υπομονή, μια δεκτική παθητικότητα και μεγάλη διακριτικότητα. Με αυτό τον τρόπο ενέπνεε εμπιστοσύνη και ήταν πάντοτε διαθέσιμος, άκουε με αγάπη ώστε να περιτυλίξει τον άλλον στοργικά μέσα στην αγκαλιά του – στην αγκαλιά του Χριστού.

Η δυσκολία στο να ακούσει κανείς σαν τον Αββά Ιλαρίωνα είναι ότι μέσα από την ησυχία ακούς πράγματα που είναι δυσάρεστα. Όταν ακούς τον πόνο, δεν μπορεί να μην ακούσεις και τη θλίψη. Όταν ακούς τη δυστυχία δεν μπορεί να μην ακούσεις και την οργή. Όταν ακούς την απόγνωση, δεν μπορεί να μην ακούσεις τη μοναξιά. Αν πράγματι βιώσεις την ησυχία και καλλιεργήσεις το χάρισμα της ακοής, τότε δεν θα μπορείς να αποφύγεις να αγγίξεις τη δική σου τη θλίψη και δυστυχία, να νιώσεις τη δική σου οργή, απόγνωση και μοναξιά. Συνήθως τα «κούφια λόγια» που χρησιμοποιούμε για να παρηγορήσουμε άλλους είναι για να εμποδίσουμε τη δυστυχία του άλλου να αγγίξει τη δική μας προσωπική δυστυχία. Αλλά αν δεν αγγίξουμε αυτήν τη δυστυχία –την αρρωστημένη μας φύση– δεν θα βρούμε την γιατρεία μας μέσα από την κάθαρση. Αν δεν αγγίξουμε τον προσωπικό μας Άδη, δεν θα βρούμε την Ανάσταση. Η φωνές που θα ακούσουμε μπορεί να μας ταραξούν, αλλά αν επιμεινουμε, τότε η θλίψη, η οργή, οι απογοητεύσεις και η μοναξιά θα χάσουν τη δύναμή τους. Τότε θα ακούσουμε την ειρήνη, την καλοσύνη, τη συχώρηση και την αγάπη. Ο Προφήτης Ηλίας επέμεινε στον εαυτόν του και άκουσε όλους τους θορύβους της φύσεως, αλλά μετά άκουσε την παρουσία του Θεού (Βασ. Α΄19,11-13).

Όταν βιώνουμε τη φιλανθρωπία μέσα από τη ζωή της ησυχίας τότε τα λόγια μας θα εκφραστούν με «φωνή λεπτής αύρας» και μέσα απ' αυτήν τη φωνή «κακεί Κύριος». «Αν δώσεις κάτι στον φτωχό, να προηγηθεί από το δόσιμο η ιλαρότητα του προσώπου σου και να παρηγορήσεις τη θλίψη του με αγαθά λόγια...

Η δυσκολία να εκφράσουμε και να δεχθούμε φιλανθρωπία

Το να πει κανείς από το ποτήρι της φιλανθρωπίας είναι σαν να πεις από ένα ποτήρι γεμάτο από πικρία και γλυκύτητα. Είναι το ποτήρι της ζωής αλλά και το ποτήρι του μαρτυρίου. Το ερώτημα που θέτει ο Ιησούς προς τους μαθητές «Μπορείτε να πιείτε το ποτήρι το οποίο εγώ θα πιω; Η να βαπτισθείτε στο βάπτισμα στο οποίο εγώ θα βαπτισθώ;» (Ματ. 20,22) είναι μια ερώτηση που συναντάμε σε όλες τις πλευρές της διακονίας μας. Μπορούμε να βιώσουμε όλες τις χαρές και λύπες που παρουσιάζονται στην καθημερινή ζωή μέσα από τη φιλανθρωπία του Θεού; Πολλές φορές είναι εύκολο να απαντήσουμε θετικά, αλλά, τις περισσότερες φορές η βαρύτητα της ευθύνης της φιλανθρωπίας μάς αποτρέπει και μας κάνει να απαντήσουμε αρνητικά. Τότε, σε αυτές τις δύσκολες στιγμές το κάλεσμα γίνεται πιο έντονο: «Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι και το όνομα Κυρίου επικαλέσομαι!» Μπορούμε να πιούμε από αυτό το ποτήρι μόνο αν νιώσουμε ότι είναι το ποτήρι της σωτηρίας. Αυτό το ποτήρι είναι ποτήρι σωτηρίας όσο καλλιεργούμε την πίστη μας και την αγάπη μας στον Πατέρα, όσο η ζωή μας είναι θεμελιωμένη στην ζωή του Αγίου Πνεύματος μέσα από την προσευχή. Ο Χριστός στη Γεσθημανή μπορούσε να πει το «να» γιατί αγαπούσε τον Πατέρα, αποδεχόταν το θέλημά Του, και είχε απόλυτη ελπίδα στην ενέργεια του Αγίου Πνεύματος. Μέσα από την προσευχή, η πίκρα της αγωνίας Του μεταμορφώθηκε σε γλυκύτητα και χαρά. Ο ιδρώτας της αγωνίας Του ήταν σαν θρόμβοι αίματος (Λουκά 22:44), αλλά αυτό το αίμα μεταμορφώθηκε σε αίμα που ζωογονεί και ανασταίνει κάθε άνθρωπο από το προσωπικό του πάθος. Όταν έχουμε τη ζωή μας ριζωμένη στην αγάπη του Πατέρα και την ελπίδα μας στην καθοδήγηση του Αγ. Πνεύματος, τότε δύο πράγματα συμβαίνουν. Πρώτα, όλες οι χαρές και όλες οι θλίψεις αποκτούν μια καινούργια διάσταση, ένα βαθύ νόημα, γιατί τις βλέπουμε μέσα από το θέλημα του Θεού και προς δόξα Θεού. Δεύτερο, το Αγ. Πνεύμα μας καθοδηγεί στο γεγονός της Εκκλησίας – στην κοινή πορεία με άλλους ανθρώπους που, ενώ έχουν τις ίδιες δυσκολίες, αγωνίες και αμαρτίες, έχουν την ίδια χαρά, ελπίδα, και πίστη και ανήκουμε στην ίδια Βασιλεία. Έτσι το ποτήρι της ζωής γίνεται το ποτήρι της Ευχαριστίας – το Κοινό Ποτήρι της Εκκλησίας.

Σήμερα, η Εκκλησία μας κάλεσε εδώ για να εξετάσουμε τη διακονία μας και το φιλανθρωπικό μας «έργο». Το ερώτημα που τίθεται είναι πόσο βιώνουμε τη φιλανθρωπία του Θεού. Σ' αυτή την ερώτηση δεν κρίνεται αν η Εκκλησία μας έχει ένα καλό φιλανθρωπικό «έργο» ή έχει θεραπευτικές ικανότητες, αλλά κρίνεται εάν εμείς πράγματι βιώνουμε και συμμετέχουμε στη φιλανθρωπική αγάπη του Θεού!

Σε προσωπικό επίπεδο η κρίση εστιάζεται στο πόση επαφή έχουμε με την προσωπική μας πτωχεία, την προσωπική μας τραγωδία, και πόσο αφήνουμε τον Χριστό να μας αγγίζει και να αναστυλώσει την εικόνα Του στη ζωή μας. Πόσο βλέπουμε τους αδελφούς μας σαν εικόνα Χριστού και πόσο ελεύθερο χώρο τους αφήνουμε να υπάρξουν.

Σε ποιμαντικό επίπεδο, η κρίση εστιάζεται στο πόσο οργανώνουμε τη διακονία μας ώστε να εντοπίσουμε τις ιδιαίτερες ανάγκες που υπάρχουν γύρω μας και να τις φροντίζουμε με επιμέλεια και αγάπη; Πόσο αποκλείουμε τον συνάνθρωπό μας από την συμμετοχή της Θείας Φιλανθρωπίας με τις προκαταλήψεις μας και την αυστηρότητά μας. Πόσο είναι η λειτουργία μας μια έκφραση φιλανθρωπίας και μια εκδήλωση ευχαριστίας και ελευθερίας, και όχι μια τυπική, απρόσωπη, δικανική και υποχρεωτική πράξη;

Ο αγαθός και φιλάνθρωπος Θεός υπάρχει, και επειδή υπάρχει ενσαρκώνεται στο σπλήαιο της Βηθλεέμ. Προσεγγίζοντας την καρδιά του κάθε ανθρώπου τον θεραπεύει. Μέσα από το φως Του, μας δίνει την ευκαιρία να Τον γνωρίσουμε και μέσα απ' Αυτόν να γνωρίσουμε τον εαυτόν μας. Σαν καλός Σαμαρείτης, ο Χριστός αλείφει τα τραύματα της καρδιάς μας με έλαιο και οίνο, με την συμπνευτική αγάπη και αποδοχή, αναμιγμένη με την καλοσύνη της προσφοράς. Μετά μας οδηγεί στο πανδοχείο της Πίστεως, στην Εκκλησία, να μας διδάξει πώς να δεχθούμε τον συνάνθρωπό μας χωρίς προκαταλήψεις. Εκεί, μας ανεβάζει στο ανώι, στην Άνω Ιερουσαλήμ, και μας προσφέρει την τέλεια φιλοξενία, δίδοντάς μας ολόκληρο τον Εαυτόν Του, το Αίμα του και το Σώμα Του, και μας διδάσκει, μέσα από τον πόνο και τις δυσκολίες, την ευχαριστία. Μας καλεί να τον συνοδέψουμε στο κήπο της Γεσθημανή για να συνθλιβούμε και να συμπάσχουμε μαζί του, προσεγγίζοντας τον θάνατο με την άρνηση του εαυτού μας και την αποδοχή του θελήματος του Πατέρα, αποδεχόμενοι το ποτήρι της προσφοράς. Από την σύνθλιψη αυτή βγαίνει καρπός ζωής! Έτσι, αν αποδεχθούμε το δικό Του κάλεσμα και συμμετάσχουμε, σε όλα τα επίπεδα, στη δική Του φιλανθρωπία, τότε δεν θα προσεγγίσουμε μόνο τον εαυτόν μας και τον συνάνθρωπό μας, αλλά θα βιώσουμε τη χαρά της Αναστάσεως και θα προσεγγίσουμε την αιώνια ζωή.